

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Ion Guzun,

Judecători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Dragomir Aliona și de către partea vătămată Zatic Maria împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, în cauza penală în privința lui

Sorbală Emil Vasile, născut la 18 mai 1969, originar din s. Sauca, r-nul Ocnița, domiciliat în mun. Chișinău, str. Gheorghe Asachi, 53/1A.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.02.2012 – 06.08.2012,

2. Instanța de apel: 04.09.2012 – 06.02.2013,
Rejudecare: 12.11.2013 – 20.03.2014,

3. Instanța de recurs:

23.04.2013 – 01.10.2013, dispusă rejudecarea,
07.08.2014 – 17.09.2014.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 august 2012 Sorbală Emil a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Zatic Maria a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la 01.01.2012, aproximativ pe la orele 18.00, în mun. Chișinău str. Ștefan cel Mare, în spate la Arca de Triumf din Piața Marii Adunări Naționale, în rezultatul unei cerți apărute spontan între inculpatul Sorbală Emil și Zatic Maria, inculpatul i-a aplicat ultimei o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea cutiei toracice, cauzîndu-i vătămări corporale grave.

Acțiunile inculpatului au fost recalificate din art. 27,145 alin. (1) Cod penal – „tentativa de omor a unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul” la art. 151 alin. (1) Cod penal –

„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață”, deoarece tentativa de omor poate avea loc numai cu intenție directă, când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea sau admitea producerea acesteia, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de către partea vătămată Zatic M., apelurile fiind depuse în termen.

3.1. În motivarea apelului procurorul a invocat că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (1) Cod penal, deoarece cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea tentativei de omor, precum și a încercărilor lui de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă.

Procurorul consideră că instanța de fond eronat a apreciat probele examinate în cadrul ședinței de judecată și a recalificat incorect acțiunile acestuia, încadrându-le în baza prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal.

A solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sorbală Emil să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27,145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3.2. Partea vătămată în motivarea apelului a indicat că, în opinia sa, acțiunile inculpatului au fost săvârșite cu intenție directă, deoarece acesta își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit survenirea acestor urmări. Astfel, inculpatul i-a aplicat o lovitură părții vătămate în regiunea inimii, care este anatomic vitală pentru organismul uman, aducând cu sine la întâlnirea cu partea vătămată un cuțit. Consideră că inculpatul a urmărit un sfârșit letal pentru ea, dorea survenirea morții, însă din motive independente de voința lui aceasta nu s-a produs.

Partea vătămată menționează și faptul că declarațiile sale precum că inculpatul nu a avut intenția s-o omoare, au fost date prin constrângere psihică din partea ultimului și a amenințărilor că ea și fiica sa Zatic N. nu vor avea viață liniștită. Ele au fost hărțuite în acest sens atât telefonic, cât și personal. Ele au depus o plîngere în acest sens la organul de urmărire penală.

A solicitat casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27,145 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2013 au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința în latura civilă, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, în această parte, prin care acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral a fost admisă parțial, încasându-se din contul lui Sorbală E. în beneficiul părții vătămate Zatic M. a sumei de 15 000 lei. În rest sentința a fost lăsată fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv

cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, și a concluzionat corect asupra vinovăției inculpatului Sorbală E. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate afirmațiile acuzatorului de stat și părții vătămate cu privire la încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, deoarece partea acuzării nu a prezentat în cadrul examinării cauzei probe pertinente și concludente, ce ar demonstra prezența la inculpat în timpul comiterii faptei a intenției de a omorî victima.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect și în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a concluzionat despre necesitatea aplicării pedepsei în limitele sancțiunii prevăzute de legea penală pentru care a fost condamnat, sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei stabilite.

La aprecierea quantumului prejudiciului moral instanța de apel a luat în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate, circumstanțele de fapt stabilite, starea materială a inculpatului și a părții vătămate, pentru a corespunde unei satisfacții efective în sensul prevăzut de art.20 din Constituția Republicii Moldova.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată în termen cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și pct.12) Cod de procedură penală, deoarece instanța de fond și cea de apel au ignorat în mod tendențios cumulul de probe prezentate de către partea acuzării în susținerea învinuirii aduse lui Sorbală E. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin.(1) Cod penal.

Procurorul consideră că instanța de apel nefondat a susținut concluzia instanței de fond, care a calificat incorect acțiunile inculpatului în baza art.151 alin.(1) Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2013 a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea concluziilor sale instanța de recurs a indicat că soluția adoptată de către instanța de fond este contrară prevederilor art. 101 alin. (1), 325 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1) - 4), 394 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a subliniat că instanța de fond și cea de apel nu au soluționat cauza în raport cu toate circumstanțele de fapt invocate în rechizitoriu, cum ar fi: intenția cu care inculpatul a aplicat părții vătămate o lovitură de cuțit în regiunea cutiei toracice, legătura causală între această acțiune și ajutorul medical de urgență acordat ultimei, datorită căruia nu a survenit moartea ei.

Totodată, potrivit părții descriptive a sentinței, instanța de fond nu a dat apreciere fiecărei probe administrate în parte, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și, în special, depozițiilor părții vătămate, depozițiilor martorului Zatic N., expertului Frumusachi V., precum și concluziilor raportului de expertiză medico-legală din 02 ianuarie 2012.

Instanța de recurs a mai menționat că instanța de fond nu a luat în considerare jurisprudența națională în cauze penale similare, conform căreia instanța judecătorească, soluționând chestiunea despre vinovăția tentativei de omor a persoanei, va reieși din cumulul tuturor circumstanțelor infracțiunii săvârșite, va ține cont, în special, de anturajul, modul de săvârșire a infracțiunii, arma utilizată, numărul, caracterul și localizarea rănilor, comportarea anterioară a vinovatului și a victimei, relațiile dintre ei.

Instanța de recurs a subliniat că potrivit doctrinei penale și jurisprudenței naționale tentativa de omor este posibilă numai cu o intenție directă, când acțiunile vinovatului demonstrează faptul că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui. Dacă tentativa a fost consumată și vinovatul a refuzat să continue acțiunile orientate spre atingerea rezultatului criminal, are loc nu renunțul benevol la săvârșirea infracțiunii, ci renunțarea la repetarea atentatului criminal.

Astfel, instanța de recurs a concluzionat că particularitățile împrejurărilor relevante pe caz denotă că în acțiunile inculpatului se regăsesc, în mod rezonabil, elementele infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, iar instanța de fond neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, adică faptei săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită.

De asemenea instanța de recurs a considerat că potrivit părții descriptive a deciziei contestate, instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu a reacționat în nici un fel la erorile de drept comise de instanța de fond și le-a repetat întocmai în partea descriptivă a deciziei sale.

În concluzie instanța de recurs a indicat că cele menționate au generat pronunțarea de către instanță de apel a unei decizii lipsite de o motivare legală, nefiind soluționat fondul apelului procurorului și al părții vătămate conform stipulărilor de drept nominalizate și fără a se pronunța asupra motivelor invocate în apelurile declarate.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014 au fost admise apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată, a fost casată sentința atacată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sorbală E. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsie în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, iar în partea încasării prejudiciului moral acțiunea

civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea din contul lui Sorbală E. în beneficiul lui Zatic M. a sumei de 50 000 (cincizeci mii) lei.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că Sorbală E. la 01 ianuarie 2012, aproximativ pe la orele 18:00, în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare, în spate la Arca de Triumf din Piața Marii Adunări Naționale, în baza relațiilor reciproc ostile survenite, urmărind scopul omorului lui Zatic M., intenționat i-a aplicat ultimei o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea cutiei toracice, cauzându-i vătămări corporale grave, însă decesul n-a survenit din motivul că părții vătămate i-a fost acordat imediat ajutorul medical de urgență.

Acțiunile inculpatului au fost calificate de către instanța de apel în baza art. 27,145 alin. (1) Cod penal – *„tentativă de omor a unei persoane, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul”*.

Instanța de apel a concluzionat că probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii constatate. În acest sens instanța de apel a menționat: declarațiile părții vătămate Zatic M., a martorilor Zatic N., Us V., Meleca N., procesul – verbal de cercetare la fața locului din 01.01.2012 cu anexa fototabel, certificatul de vizită nr.227 din 01.01.2012 pe numele Zatic M., concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.09/D din 02.01.2012, concluziile raportului de expertiză psihiatrică legală staționară, potrivit căruia Sorbală E. a fost recunoscut responsabil.

Astfel, concluziile instanței de fond privind recalificarea faptei inculpatului în baza art.151 alin.(1) Cod penal, au fost considerate de către instanța de apel nefondate, deoarece nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor prevăzute la art.101 și 394 Cod de procedură penală.

La aplicarea pedepsei inculpatului Sorbală Emil instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 și 81 alin.(3) Cod penal, de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost tras la răspundere penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional. De aceea a considerat că este rațională și rezonabilă aplicarea inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de sancțiunea art.145 alin.(1) Cod penal, deoarece în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, care justifică aplicarea pedepsei respective.

Stabilind cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral produs prin infracțiune, instanța de apel a luat în considerație faptul că, prin infracțiunea săvârșită inculpatul a determinat supunerea părții vătămate nu numai la traume fizice, ci și la suferințe psihice de excepție, astfel existând un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suferit de partea vătămată.

Referitor la acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 387 Cod de procedură penală a

considerat oportun de a fi admisă, în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dragomir A. și partea vătămată Zatic M., care au solicitat casarea acesteia în latura civilă, cu dispunerea încasării prejudiciului moral în sumă de 500 000 mii lei, motivînd solicitarea prin faptul, că partea vătămată a fost internată mai mult de o lună în secția de reanimare al Spitalului de urgență. La moment în fiecare lună înfăptuiește un control medical, este lipsită de posibilitatea de a lucra din cauza stării sănătății, fiind invalid de mai mult de doi ani de zile, trăiește și în prezent cu frică, fiind deprimată din punct de vedere psihologic.

În sprijinul cerințelor sale invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, considerînd că toate temeiurile indicate sunt valabile în prezenta cauză penală.

12. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

12.1. Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul constată că recurentul numai a indicat temeiurile prevăzute de art. 427 al.1 pct. (6), fără a concretiza ce acțiuni ale instanței de apel sunt considerate de către recurenți erori de drept și din ce motive.

12.2. De asemenea recurentul invocă și temeiul prevăzut de pct.12) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Din conținutul recursului Colegiul penal constată că întru susținerea acestui temei de către recurenți a fost indicat că erorile de drept comise de către instanța de apel, care „a adus la menținerea de către instanța de apel a sentinței instanței de fond de reîncadrare evident greșită a acțiunilor inculpatului Sorbală” .

Astfel, este evident că recurenții au indicat o soluție ce n-a fost pronunțată de către instanța de apel, care dimpotrivă a admis apelul procurorului și a părții vătămate și a anulat sentința instanței de fond prin care aceasta a reîncadrat acțiunile inculpatului Sorbală E., contrar celor declarate în recurs.

În aceste condiții, instanța de recurs constată că eroarea de drept menționată de către recurenți nu poate fi constatată, deoarece instanța de apel n-a pronunțat soluția indicată în recurs, de aceea invocarea temeiului respectiv nu are nici un suport.

12.3. Cu referire la soluționarea acțiunii civile în procesul penal, Colegiul penal, reieșind din materialele cauzei, constată că instanța de apel a adoptat o soluție corectă sub acest aspect, pentru motivele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Potrivit art.219 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia.

Alin.(4) al aceluiași articol prevede că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit dispoziției art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Aliniatul 2 al aceleiași norme procesual-penale prevede că acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Din materialele dosarului se constată că prin ordonanța organului de urmărire penală din 09 ianuarie 2012, partea vătămată Zatic M. a fost recunoscută în calitate de parte civilă în cauza penală în privința lui Sorbală E., ținînd cont, că prin infracțiune i s-a cauzat prejudiciu material și moral în sumă de 180 000 lei (f.d.14), iar ulterior, pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de fond a înaintat o cerere, solicitînd încasarea prejudiciului material și moral de la inculpat în sumă de 500 000 lei (f.d.125).

Colegiul penal consideră că instanța de fond și cea de apel corect au ajuns la concluzia, că acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să

hotărăscă instanța civilă, deoarece partea vătămată în cererile sale nu a indicat la concret suma prejudiciului material necesar de a fi încasat de la inculpat și nu a anexat careva probe în susținerea pretențiilor.

Partea vătămată de asemenea nu a indicat nici suma prejudiciului moral, însă Colegiul penal consideră că instanța de apel reieșind din circumstanțele cauzei a dispus încasarea unei sume echitabile în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei din motivele expuse în pct.10 al prezentei decizii.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurente și prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) și pct.12) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceea recursul ordinar declarat de partea vătămată și avocatul acesteia se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Dragomir Aliona și de către partea vătămată Zatic Maria împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, în cauza penală în privința lui **Sorbală Emil Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 15 octombrie 2014.

Președinte

Ion Guzun

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru